

σχέση του με τόν Έρμώνακτα και τόν Ζωγράφο του Ἀχιλλέως, μαζί με τούς οποίους αποτελεί τή Σχολή του Ζωγράφου του Βερολίνου. Παράλληλα αποδεικνύεται ἡ ἐπαφή του με τόν Ζωγράφο του Βρύου, καί τόν Ζωγράφο του Εὐχαρίδου κατά τήν Πρώμη Περίοδὸ του καί με τόν Ζωγράφο τῆς Καρλορούης, τόν Ζωγράφο τῆς Ληκύθου τοῦ Yale, τόν Ζωγράφο τοῦ Νίκωνος κ.ἀ. κατὰ τήν Ὑστερή. Τρία νέα ἀγγεία ἀναγνωρίζονται ἀπὸ τήν συγγραφέα ὡς ἔργα τοῦ ζωγράφου τῆς Providence καί ἓνα ἀκόμη ὡς ἔργο «τῆς τεχνοτροπίας» του.

Γενικά, στήν ἐργασία αὐτὴ παρουσιάζεται γιὰ πρώτη φορά ὁλοκληρωμένο καί χρονολογημένο τὸ ἔργο τοῦ ἀγγειογράφου τῆς Providence.

Λυδία Παλαιοκρασσά (Τομέας Ἀρχαιολογίας καί Ἱστορίας τῆς Τέχνης), Τὸ ἱερὸ τῆς Ἀρτέμιδος Μουνιχίας.

* Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τὸ ἱερὸ τῆς Ἀρτέμιδος Μουνιχίας τοποθετήθηκε με βάση τὰ εὐρήματα τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ Ι. Θρεψιάδη στήν ὁμώνυμη χερσόνησο, στήν κορυφὴ τοῦ λόφου Κουμουνδούρου, πού περιβάλλει ἀπὸ τὰ νότια τὸ λιμάνι τῆς Μουνιχίας (Τουρκολίμανο). Ἡ ἀνασκαφὴ ἦταν σωστικὴ καί ἔτσι ἡ ἔρευνα δὲν ὁλοκληρώθηκε, με ἀποτέλεσμα πολλὰ τοπογραφικὰ ζητήματα τοῦ χώρου νὰ παραμένουν ἀδιευκρίνιστα. Στὴν προηγούμενη ἐργασία, πέρα ἀπὸ τὴ δημοσίευση μέρους τῶν εὐρημάτων, ἐπιχειρήθηκε ἡ ἔρευνα τῆς διαμόρφωσης καί τῆς ἱστορίας τοῦ χώρου τοῦ ἱεροῦ, καθὼς καί ὁ καθορισμὸς καί ἡ μελέτῃ τῆς λατρείας καί τῆς ὑπόστασης τῆς λατρευόμενης θεᾶς. Ἡ διατύπωση τῶν σχετικῶν ὑποθέσεων καί συμπερασμάτων ἐγίνε με βάση τὰ στοιχεῖα πού προκύπτουν ἀπὸ τὴ μελέτῃ τοῦ ὕλικου καί τῆ σχετικῇ γραπτῇ παράδωσι.

Ἡ ἐργασία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μέρη. Στὸ Α' Μέρος, πού περιλαμβάνει τέσσερα κεφάλαια, παρουσιάζονται οἱ γραπτὲς πηγές πού ἀναφέρονται στὸ ἱερὸ καί τῇ λατρείᾳ τῆς θεᾶς (κεφ. Ι), τὰ ἀρχιτεκτονικὰ λείψανα, με βάση τὰ ὁποῖα συζητεῖται ἡ μορφὴ τοῦ ἱεροῦ (κεφ. ΙΙ) καί τέλος τὰ εὐρήματα ἀπὸ τὸ ἱερὸ (κεφ. ΙΙΙ, 1-7). Στὸ τέλος τοῦ Α' Μέρους (κεφ. ΙV) συγκεφαλαιώνονται τὰ στοιχεῖα, οἱ παρατηρήσεις καί τὰ συμπεράσματα πού προκύπτουν ἀπὸ τὰ προηγούμενα κεφάλαια καί συζητοῦνται ἡ ἱστορία τοῦ ἱεροῦ, ἡ λατρεία τῆς θεᾶς, ἡ ὑπόσταση καί οἱ ιδιότητές της. Τὸ Β' Μέρος περιλαμβάνει τούς καταλόγους τῶν ἀντικειμένων πού συζητοῦνται στὸ Α' Μέρος.

Σπ. Α. Μπρέκης (τομέας Ἱστορίας), Τὸ 1848 στήν Ἑλλάδα.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι τὸ 1848 ἀποτελεῖ γιὰ τὴν εὐρωπαϊκὴ ἱστορία ἓνα ὀριακὸ σημεῖο γιὰ τίς μετέπειτα πολιτικές καί οἰκονομικοκοινωνικὲς ἐξελίξεις. Τὰ ἐπαναστατικὰ γεγονότα πού ἄρχιζαν με τὴ Φεβρουαριανὴ ἐπανάσταση στὴ Γαλλία, ἐπεκτάθηκαν —μέσα σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα καί ὑπὸ τὴν ἐπίδραση γενικότερων συντελεστῶν τῆς ἐποχῆς— καί σὲ ἄλλες χώρες τῆς Εὐρώπης. Μία ἀπ' αὐτές τίς χώρες εἶναι καί ἡ Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ἀνήκει στὸν ἴδιο γεωγραφικὸ καί ἰδεολογικὸ χώρο, καί φυσικὰ δέχθηκε τὴν ἐπίδραση τῶν γεγονότων αὐτῶν.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐξετάζει, κυρίως, τὰ ἐπαναστατικὰ γεγονότα τῆς Ἑλλάδος, ὅπως παρουσιάζονται μέσα ἀπὸ τὴ βιβλιογραφικὴ καί προπαντὸς τὴ νέα ἀρχεαὶκὴ ἔρευνα. Ἀναφέρονται, ἀρχικὰ, τὰ κυριότερα γεγονότα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ 1848, ἐνῶ δίνονται παράλληλα καί τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τους. Ἀκολουθεῖ ἡ παρουσίαση καί ἐρμηνεῖα τῶν ἐπαναστατικῶν γεγονότων στὸν ἐλληνικὸ χώρο, ὅπου ὑπῆρχαν ἰδιαίτερα ἐθνικά, πολιτικά καί οἰκονομικοκοινωνικά προβλήματα. Εἰδικότερα, ἐκτός ἀπὸ τὸ γενικὸ περίγραμμα τῆς καταστάσεως πού ἐπικράτησε στήν Ἑλλάδα μετὰ τὴ μεταπολίτευση τοῦ 1844, ἐξετάζονται καί τὰ κυριότερα ἐσωτερικὰ προβλήματα πού ἀντιμετώπιζε ἡ

συνταγματική κυβέρνηση του Ιω. Κωλέττη (έκκλησιαστικό, πολεμική της αντιπολιτεύσεως και του φιλικού της Τύπου, ικανοποίηση των οικονομικών απαιτήσεων των παλαιών αγωνιστών αλλά και των ξένων δανειστών, σχέση κυβερνήσεως και βασιλιά, επεμβάσεις των τριών Προστάτιδων Δυνάμεων). 'Ακόμη, εξετάζονται οι εξωτερικές σχέσεις της 'Ελλάδος και επισημαίνεται η συνεχής ένταση στις σχέσεις της με την Τουρκία, εξαιτίας της Μεγάλης 'Ιδεας και της Ιρρεδεντιστικής (άλτρωτικής) πολιτικής της κυβερνήσεως, ενώ ένα τμήμα της εργασίας αναφέρεται στον ισχυρό αντίκτυπο που είχαν και τα προβλήματα που δημιουργήσαν τα ευρωπαϊκά γεγονότα του 1848 στην 'Ελλάδα.

Κατόπιν εξετάζονται τα ίδια τα επαναστατικά γεγονότα στην 'Ελλάδα: 'Η έναρξή τους στην περιοχή της Φθιώτιδας, η επέκτασή τους στη Μεσσηνία, Κορινθία και 'Ηλεία, τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση για την αντιμετώπισή τους και η ένοπλη αναμέτρηση μεταξύ των επαναστατικών και των κυβερνητικών δυνάμεων. 'Ακόμη εξετάζεται η στάση που τήρησε η αντιπολίτευση απέναντι στις αντίπαλες παρατάξεις και η συμμετοχή του πολιτικού Δημ. Αιλιάνος στην επανάσταση ως αντιπροσώπου της ενωμένης αντιπολιτεύσεως.

Τό επόμενο τμήμα της εργασίας αναφέρεται στα αίτια της αποτυχίας των επαναστατών, στην έκτιμηση των γεγονότων, στην ένταση των ελληνοτουρκικών σχέσεων και στις πιέσεις της 'Αγγλίας προς την 'Ελλάδα για την αλλαγή της εξωτερικής της πολιτικής. 'Η εργασία κλείνει με την αναζήτηση των πολιτικών προεκτάσεων και την επιβίωση των ιδεών του ελληνικού 1848, που παρουσιάζει —κατά την άποψη του συγγραφέα— μία ιδιαιτερότητα, γιατί ανάλογα είναι και τα στοιχεία που τό συνθέτουν.

Εύα Σημαντώνη-Μπουρνιά (Τομέας 'Αρχαιολογίας και 'Ιστορίας της Τέχνης), Ναξιακοί 'Ανάγλυφοι Πίθιοι.

'Η διδακτορική αυτή διατριβή επιχειρεί την ολοκληρωμένη παρουσίαση ενός σημαντικού και μέχρι σήμερα σχεδόν άγνωστου εργαστηρίου κυκλαδικής ανάγλυφης κεραμικής από τόν 7ο π.Χ. αλ., του Ναξιακού. Παράλληλα προσπαθεί νά συντελέσει στην ολοκλήρωση των γνώσεών μας για την κεραμική του νησιού κατά τόν 8ο και 7ο αλ. και νά ίχνηλατήσει τή ναξιακή συμβολή στην ανάπτυξη της κυκλαδικής τέχνης του 7ου αλ. γενικότερα.

Σέ ιδιαίτερα κεφάλαια εξετάζονται προβλήματα σχετικά με την κατασκευή, τό σχήμα, τό διακοσμητικό πρόγραμμα και την κατανομή των μεγάλων αὐτῶν ἀγγείων. 'Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εικονογραφία και τό θεματολόγιο κοσμημάτων, ενώ στό κεφάλαιο για την τεχνοτροπία έγινε προσπάθεια νά φανούν οι τυχόν σχέσεις με άλλα καλλιτεχνικά κέντρα και νά δείχτει ό καθαρά ναξιακός χαρακτήρας των πίθων.

Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου (Τομέας 'Αρχαιολογίας και 'Ιστορίας της Τέχνης), Πήλινα ειδώλια από τό Ιερό του 'Απόλλωνα Μαλεάτα 'Επιδουρίας.

'Η 'Επιδουρία, γνωστή παλαιότερα σχεδόν μόνο από τό πανελλήνιος άκτινοβολίας 'Ασκληπιείο, άποδείχτηκε από τή νεότερη άνασκαφική έρευνα, συστηματική και σωστική, ότι ήταν μία πολύ ζωτική περιοχή της ΒΑ. Πελοποννήσου, από τούς προϊστορικούς μέχρι τούς ρωμαϊκούς χρόνους. Τό άρχαιότερο μέχρι τώρα Ιερό, του 'Απόλλωνα Μαλεάτα, βρίσκεται ανατολικά και σέ μικρή άπόσταση από τό Ιερό του 'Ασκληπιού. 'Η λατρεία στο χώρο αυτό θεβαιώνεται οργανωμένη από τούς πρώιμους μυκηναϊκούς χρόνους (πιθανολογείται στή μεσοελλαδική έποχή) και συνεχίζεται, με μία διακοπή από την YE IIIΓ έως τις άρχές του 8ου αλ. π.Χ., μέχρι την όψιμη ρωμαϊκή έποχή.